

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”

5000 гр. Велико Търново, бул. „България” №76

телефон: (062)618 822; факс:(062)618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

С Т А Н О В И Щ Е

от подполковник доцент доктор инженер Николай Тодоров Илиев
доцент в катедра „Военни науки“ на факултет „Общовойкови“
при НВУ „Васил Левски“, служебен телефон 062/618712, e-mail: n.iliev@nvu.bg

на дисертационния труд на майор **Георги Ангелов Попов**

на тема **„ИЗСЛЕДВАНЕ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ
НА МЕТОДИКАТА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА КУРСАНТИ В НВУ „ВАСИЛ
ЛЕВСКИ” ПО ОГНЕВА ПОДГОТОВКА”**

представен за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” в
област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално
направление 9.2. „Военно дело“, по докторска програма: „Организация и
управление на Въоръжените сили“

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Огневата подготовка е постоянен процес на придобиване, поддържане и усъвършенстване на умения за умело използване на щатното оръжие за поразяване на противника. Оперативната среда и развитието на стрелковото оръжие са определящи при подготовката на военнослужещите и възможностите за усъвършенстване на методиката за обучение по огнева подготовка. Основни задачи в нея се явяват обучението на личния състав в умело използване на индивидуалното оръжие и щатното въоръжение на бойните машини с максимално прилагане на неговите бойни възможности за поразяване на противостоящите сили с най-малък разход на време и боеприпаси в различни условия на съвременния бой.

Актуалността на изследването се заключава в необходимостта от дефиниране, въвеждане и използване на ефективни и ефикасни методи за обучение по огнева подготовка на курсантите в НВУ „Васил Левски“. Горното е породено от фактите, че няма достатъчни експертни анализи за основните направления за провеждането на обучението по огнева подготовка с курсантите; необходимо е повишаване на ефективността при провеждане на обучението по огнева подготовка при намален хорариум от часове за обучение; липсва адаптивност в подготовката на курсантите с отчитане на динамиката на промените от поуките от практиката.

Научните изследвания в тази област на военно изкуство и наука съществуват, както в периодичните издания, методически пособия от И. В. Биочинский (1994), научни доклади и статии от Милко Стефанов (2018), И. Абрамовский, О. Коротченко (1980), така в разработените дисертационни трудове от Калоян Бакалов (2014), Николай Недев (2016) в НВУ „Васил Левски“ но те не са насочени към усъвършенстване на методиката за обучение

на курсанти по огнева подготовка и са по-скоро в други (специализирани) направления на подготовката.

Отчитайки факта, че обучението на военнослужещите, в това число и на курсантите, следва да се провежда по начин, който да предоставя знания и да формира умения, авторът разглежда възможностите за използването на различни средства за обучение по огнева подготовка, както при разработване на нова или усъвършенстване на съществуващата методологията, така и на техническите средства. Намирането на пресечните точки за адекватност в действията, формиране на нови длъжности и отчитане на тренажорите при провеждането на занятията е важен момент за повишаване на ефективността на този процес.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

Изследването на системата за обучение по огнева подготовка показва, че качеството зависи не само от броя на учебните часове, състоянието на учебно-материалната база и осигуряването на учебния процес с необходимите ресурси, но и от съвременна научнообоснована методика. Отчитайки важността на огнева подготовка за изграждане на курсантите като командири, е необходимо точно и навременно установяване степента на усвояване на знанията по дисциплината и целенасочено прилагане на съвременни методи и форми за повишаване ефективността от това обучение.

В дисертационният труд се предлагат изследвания с конкретни научни резултати, имащи характер на приноси с научно-приложен и практико-приложен характер. Същите, формулирани в дисертационния труд, съгласно общоприетата терминология ги обобщавам като обосноваване на нова

хипотеза; нови схеми на изследване; получаване на нови и потвърдителни факти.

Считам, че научно-приложните резултати са лично дело на автора и ги приемам по същество.

Въпреки безспорния приносен характер на разработения дисетационен труд считам, че при обхвата на изследването може да бъде изведен един научен принос: Доразвита и допълнена е теорията на военното дело и са обогатени съществуващите знания свързани с обучение по огнева подготовка чрез анализ и групиране на факторите, формирани от външните условия, влияещи на системата за обучение по огнева подготовка.

Получените резултати могат да бъдат структурирани както следва:

Научни резултати:

- изследвано е развитието на военното обучение на курсантите, в резултат на което са разкрити съпътстващите го закономерности, чието анализиране е в основата на формулиране на направления за усъвършенстване на военно-образователната система;
- анализирана е възможността за усъвършенстване на системата за обучение по огнева подготовка чрез оптимизиране на учебните програми;
- анализирани са възможностите, предоставяни от наличната учебно-материална база, като при разработване на методика за използване на симулаторни системи се отчита важноста на тяхното наличие за тясно интегриране с практическите занятия.

Научни-приложни резултати:

- Разработен е ситуационен модел, чрез който се предлага метод, подпомагащ вземането на решение при разработване на дългосрочна

стратегия за развитие на процеса на обучение по огнева подготовка на курсанти.

- анализирани са, изследвани и обосновани наличието на определени „новости“ в обучението на курсантите по огнева подготовка, като са предложени минимални стандарти за стрелба с леко стрелково оръжие и нова длъжност – „инструктор по стрелба“.
- за усъвършенстване на обучението по огнева подготовка е предложено въвеждане на подготвителни упражнения за изграждане на сетивно-двигателни умения, като същите са апробирани в рамките на дисертационния труд и е изследвана ефективността от постигнатите резултати;
- предложени са варианти за подготвителни упражнения по огнева подготовка, както и две учебни програми за специализация „Мотопехотни и танкови войски“.

3. Критични бележки

Независимо от завършеният и цялостен вид на дисертационния труд при техническото оформяне се забелязват редакционни и пунктуационни грешки, които не влияят на значимостта на разработката. Част от представените диаграми не са добре разяснени с отделни абзаци, което води до неясно илюстриране на някои от постигнатите резултати. В представената библиография незначителна част от авторите не са описани, а друга част от литературните източници не е отразена съгласно изискванията.

Посочените критични бележки не намаляват положителното впечатление от дисертационния труд и стойността на получените резултати в него

4. Заключение

Научното изследване по темата на дисертацията е разработено задълбочено и с правилно интерпретирани резултати. Предложени са конкретни насоки за усъвършенстване на методиката за обучение на курсанти в НВУ „Васил Левски” по огнева подготовка чрез ситуационен модел и възможни стратегии за действие.

Към датата на изготвяне на становището не ми е известно резултати от изследването в дисертационния труд да са цитирани от други автори. Не ми е известно да са постъпили сигнали за плагиатство относно публикациите на докторанта, които да са легитимни по реда на действащото законодателство.

Предложеният дисертационен труд от майор Георги Ангелов Попов на тема „Изследване възможностите за усъвършенстване на методиката за обучение на курсанти в НВУ „Васил Левски” по огнева подготовка“ е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане.

5. Оценка на дисертационния труд.

На основание гореизложеното давам своята **положителна** оценка на представения дисертационен труд на тема „Изследване възможностите за усъвършенстване на методиката за обучение на курсанти в НВУ „Васил Левски” по огнева подготовка“ и предлагам на уважаемите членове на научното жури, на автора майор Георги Ангелов Попов да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, по докторска програма: „Организация и управление на Въоръжените сили“.

08.04.2022 г.

Член на научното жури:

гр. Велико Търново

подп. доц. д-р инж.

Николай ИЛИЕВ

VASIL LEVSKI NATIONAL MILITARY UNIVERSITY
5000 Veliko Tarnovo, 76 Bulgaria Blvd.
telephone: (+359 62)618 822; fax:(+359 62)618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

S T A T E M E N T

by Lieutenant Colonel Associate Professor Engineer Nikolay Todorov Iliev, PhD,
Associate Professor in the Military Science Department at the Land Forces Faculty
in Vasil Levski National Military University,
work telephone: +359 62/618712, e-mail: n.iliev@nvu.bg

on the dissertation of Major **Georgi Angelov Popov**

on the topic **RESEARCH OF THE POSSIBILITIES FOR IMPROVING THE
METHODOLOGY FOR FIRE TRAINING OF CADETS AT VASIL LEVSKI
NATIONAL MILITARY UNIVERSITY**

submitted for the acquisition of the educational and scientific degree Doctor in area
of higher education 9. Security and Defence, professional field 9.2. Military Affairs,
doctoral programme: Organisation and Management of the Armed Forces

2022

1. Topicality and significance of the developed scientific topic.

Fire training is a constant process of acquiring, maintaining and improving the ability regular weapons to use skilfully to defeat the enemy. The operational environment and the development of small arms are crucial in the training of service members and the opportunities for improving the methodology for fire training. The main tasks are to train personnel in the skilful use of individual weapons and the regular armament of combat vehicles with maximum use of their combat capabilities to defeat opposing forces with the least amount of time and ammunition in different conditions of modern combat.

The topicality of the research lies in the need to define, introduce and use effective and efficient methods for cadets' fire training at Vasil Levski National Military University. The above is due to the facts that there are not enough expert analyses of the main directions for conducting fire training with cadets; it is necessary to increase the efficiency in conducting fire training within a reduced number of training hours; there is a lack of adaptability in cadets' training, taking into account the dynamics of changes in lessons learned.

Research in this field of military art and science exists both in periodicals, textbooks by I. V. Biochinsky (1994), scientific reports and articles by Milko Stefanov (2018), I. Abramovsky, O. Korotchenko (1980) and in the dissertations developed by Kaloyan Bakalov (2014), Nikolay Nedev (2016) at Vasil Levski National Military University. However, they are not aimed at improving the methodology for cadets' fire training and are rather focused in other (specialised) areas of training.

Taking into account the fact that the training of service members, including cadets, should be conducted in a way that provides knowledge and skills, the author considers the possibility of using different means in fire training both in the development of a new methodology or improving the existing one and the technical

means. Finding the intersection points for adequacy in the actions, formation of new positions and reporting of the simulators during the classes is an important prerequisite for increasing the efficiency of this process.

2. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation.

The study of the fire training system shows that the quality depends not only on the number of teaching hours, the condition of the training facilities and the provision of the learning process with the necessary resources, but also on modern science-based methodology. Considering the importance of fire training for developing cadets as commanders, it is necessary to accurately and timely establish the degree of acquisition of knowledge in the subject and purposeful application of modern methods and forms to increase the effectiveness of this training.

The dissertation offers research with specific scientific results, having the character of contributions of scientific-applied and practical-applied nature. I can summarise these results, formulated in the dissertation, in accordance with the generally accepted terminology as a justification of a new hypothesis; new research schemes; obtaining new and confirmatory facts.

I believe that the scientific-applied results are the personal work of the author, and I accept them in essence.

Despite the indisputable contribution of the developed dissertation, I believe that the scope of the study can be a scientific contribution: The theory of military work is further developed and supplemented, and existing knowledge related to fire training is enriched by analysing and grouping the factors formed from the external conditions affecting the fire training system.

The results obtained can be structured as follows:

Scientific results:

- The development of the military training of cadets has been studied, as a result of which the accompanying regularities have been revealed, and their analysis is the basis for the formulation of directions for the improvement of the military-educational system;
- The possibility for improvement of the fire training system by optimizing the curricula has been analysed;
- The opportunities provided by the available training facilities and equipment have been analysed, and when developing a methodology for the use of simulation systems, the importance of their availability for close integration with practical classes is taken into account.

Scientific-applied results:

- A situational model has been developed, which proposes a method to support decision-making in developing a long-term strategy for the development of the process of fire training of cadets.
- The existence of certain ‘innovations’ in cadets’ fire training has been analysed, researched and justified, proposing minimum standards for shooting with small arms and a new position – shooting instructor.
- In order to improve fire training, the introduction of preparatory exercises has been proposed for building sensory-motor skills, and they have been tested within the dissertation, and the effectiveness of the achieved results has been studied;
- variants for preparatory exercises in fire training have been suggested, as well as two training programmes for the specialisation of Motorised Infantry and Tank Troops.

3. Critical remarks

Regardless of the complete outlook of the dissertation, editorial and punctuation errors can be noticed in the technical design, but they do not affect the significance of the work. Some of the presented diagrams are not well explained in separate paragraphs, which leads to a vague illustration of some of the results achieved. In the presented bibliography, an insignificant part of the authors is not described, and another part of the literary sources is not presented according to the requirements.

These critical remarks do not reduce the positive impression of the dissertation and the value of the results obtained in it.

4. Conclusion

The research on the topic of the dissertation has been developed in depth and with correctly interpreted results. Specific guidelines have been proposed for improving the methodology for cadets' fire training at Vasil Levski National Military University through a situational model and possible strategies for action.

As of the date of this statement, I am not aware that the results of the research in the dissertation have been cited by other authors. I am not aware of any reports of plagiarism on the doctoral student's publications that are legitimate under the current legislation.

The dissertation proposed by Major Georgi Angelov Popov on 'Research of the Possibilities for Improving the Methodology for Fire Training of Cadets at Vasil Levski National Military University' is in full compliance with the requirements for obtaining the educational and scientific degree Doctor according to the Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) and the Regulations for its implementation.

5. Assessment of the dissertation.

Based on the above, I give my **positive** assessment of the presented dissertation on ‘Research of the Possibilities for Improving the Methodology for Fire Training of Cadets at Vasil Levski National Military University’ and suggest to the esteemed members of the scientific jury, the author Major Georgi Angelov Popov to be awarded the educational and scientific degree Doctor in the area of higher education 9. Security and Defence, professional field 9.2. Military Affairs, under the doctoral programme: Organisation and Management of the Armed Forces.

08 April 2022

Member of the scientific jury:

Veliko Tarnovo

Lt. Col. Assoc. Prof. Eng., PhD

Nikolay ILIEV